

Dosarul nr.2ra-1016/22
2-18147708-01-2ra-26072022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: I. Potânga)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

Î N C H E I E R E

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Coliseum Palace",

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Coliseum Palace" împotriva lui Colev Dmitri privind compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2022, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Coliseum Palace" și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iulie 2021,

c o n s t a t ă :

Pe 06 aprilie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată "Coliseum Palace" a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Colev Dmitri privind compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 653546,43 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat, că la 26 iunie 2012 SRL "Coliseum Palace" intervenit în calitate de intervenient accesoriu în procesul civil intentat de SRL "Coliseum Service" și Colev Dmitri cu privire la încasarea datoriilor pentru achitarea serviciilor comunale și necomunale pentru apartamentul din Complexul locativ „Coliseum Palace” pe str. Nicolae Dimo,

În procesul respectiv Colev Dmitri a depus acțiune reconvențională privind constatarea faptului și rezoluțiunea contractului de investiții nr.6 din 30 aprilie 2008 în construcția complexului locativ "Coliseum Palace" cu aducerea părților în poziția preexistentă încheierii lui. Suma contractului nr.6 fiind de 316 030 euro.

Ulterior cererea a fost modificată și este adăugată o cerință suplimentară de rezoluțiune a contractului de vânzare-cumpărare nr.1186 a locurilor de parcare nr.61 și 62 din str. N. Dimo, 21, suma contractului fiind de 25000 euro.

Suma pretențiilor lui Colev Dmitri față de SRL "Coliseum Palace" în conformitate cu cererea reconvențională, sumar a constituit 341 030 euro.

În scopul apărării drepturilor și intereselor sale SRL "Coliseum Palace" în procesul de examinare a cererii reconvenționale a încheiat un contractul de asistență juridică nr.70 din 12 octombrie 2012 cu Cabinetul Avocatului „Ciofu Vitalie”, care a reprezentat interesele SRL "Coliseum Palace" în litigiul menționat în perioada 2012-2015, inclusiv în instanțele de apel și de recurs.

Precizează că potrivit contractului de asistență juridică nr.70 din 12.10.2012, avocatul Ciofu Vitalie a examinat actele prezentate de client și dosarul depus în instanță, a perfectat referințe, susțineri-verbale, cereri de apel motivate și nemotivate, a participat la 15 ședințe de judecată pentru examinarea pricinii în perioada 2012-2015 atașând în acest sens actele de executare a serviciilor semnate între părți în 2014 și în 2015.

Susține că serviciile de asistență juridică au fost oferite corect, executate în limita împuternicirilor și obligațiilor asumate, în volumul menționat și clientul a semnat actul de executare a serviciilor juridice și le-a achitat prin transfer și le-a recepționat în baza factorilor fiscale semnate de ambele părți: WA 0679510 din 30.12.2014, WA 0679513 din 13.01.2015, WA 0679521 din 09.04.2015, WH 2128215 din 14.05.2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2014 acțiunea inițială a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională lui Colev Dmitri către SRL "Coliseum Palace" a fost admisă.

La 26 iunie 2014, SRL" Coliseum Palace" a depus cererea de apel achitând taxa de stat 37500 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie a fost respinsă integral cererea reconvențională a lui Colev Dmitri către SRL" Coliseum Palace" și s-a încasat de la Colev Dmitri suma 37500 lei suportată pentru plata taxei de stat la depunerea apelului.

La 12 februarie 2015, Colev Dmitri a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 aprilie 2015, recursul s-a considerat inadmisibil.

La 02 octombrie 2015, Colev Dmitri cererea de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 08 aprilie 2015.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2015 s-a respins ca inadmisibilă.

Reclamantul a solicitat încasarea sumei de 653546,43 lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate în cadrul judecării cauzei civile intentată de SRL" Coliseum Palace" împotriva lui Colev Dmitri și Colev Inesa privind obligarea încheierii contractului de prestări servicii locativ-comunale și necomunale, încasarea datoriei pentru serviciile comunale și necomunale și acțiunea reconvențională depusă de Colev Dmitri împotriva SRL" Coliseum Palace" cu privire la rezoluțiunea contractului de investire în construcția locuinței în complexul locativ "Coliseum Palace" și contractului de vânzare-cumpărare a locurilor de parcare cu repunerea părților în poziție inițială.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iulie 2021, acțiunea s-a admis parțial.

S-a încasat de la Colev Dmitri, în beneficiul SRL ” Coliseum Palace”, suma de 15.000,00 lei (cincisprezece mii) lei cu titlu de cheltuieli judiciare. În rest, acțiunea s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că între Cabinetul avocatului ”Ciofu Vitalie” în calitate de prestator, pe de o parte și SRL „Coliseum Palace”, în calitate de client, pe de altă parte a fost încheiat Contractul de asistență juridică nr.70 din 12 octombrie 2012, având ca obiect asistența și reprezentarea clientului în toate instanțele în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Colev Dmitri împotriva „Coliseum Palace” SRL privind constatarea realizării condiției rezolutorii a contractului de investiții și rezoluțiunea acestui contract cu aducerea părților la poziția inițială, fiind perfectate și acorduri adiționale la contract nr.1 din 17 noiembrie 2014 și nr.2 din 01 aprilie 2015, precum și fiind eliberate acte de executare a serviciilor semnate între părți din 17 decembrie 2014, din 09 aprilie 2015, din 16 aprilie 2016 și din 17 decembrie 2014 în acest sens de avocatul Ciofu Vitalie.

Din copiile facturilor fiscale semnate de ambele părți: WA 0679510 din 30.12.2014 WA 0679513 din 13.01.2015 WA 0679521 din 09.04.2015 WH 2128215 din 14.05.2015 reiese că de către SRL „Coliseum Palace” a plătit în total suma de 653 546,43 lei în contul Cabinetul avocatului ”Ciofu Vitalie”, scopul efectuării plății și contractul de asistență juridică nr.70 din 12 octombrie 2012.

Instanța a conchis că quantumul cheltuielilor de asistență juridică este format din: 85.056,45 lei (echivalentul a 4500 euro) conform actului de executare a serviciilor pe contractul de asistență juridică din 17 decembrie 2014 și facturii seria WA nr. 0679513; 338.257,43 lei (echivalentul a 17.051,50 euro), constituind onorariul de succes stabilit în pct. 5.1.2 al contractului de asistență juridică nr. 70 din 12 octombrie 2012, conform actului de executare a serviciilor pe contractul de asistență juridică din 16 aprilie 2015 și facturii seria WH nr. 2128251 - reprezentând 5% din valoarea contractelor litigioase); suma de 113921, 00 lei (echivalentul a 6098 euro), constituind onorariul de succes stabilit în pct. 5.1.3 suma fixă în mărime de 6098 euro în cazul în care va fi admisă cererea de apel a “Coliseum Palace” SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 2 iunie 2014 și va fi pronunțată o nouă hotărâre de respingere a cererii reconvenționale a lui Colev Dmitri și Colev Inesa către “Coliseum Palace” SRL privind rezoluțiunea contractelor al contractului de asistență juridică nr. 70 din 12 octombrie 2012, conform actului de executare a serviciilor pe contractul de asistență juridică din 17 decembrie 2014 și facturii seria WA nr. 0679510; suma de 116 299,55 lei (echivalentul a 6100 euro), constituind onorariul de succes stabilit în pct. 5.1.4 suma fixă în mărime de 6100 euro în cazul în care va fi recunoscut inadmisibil recursul înaintat de Colev Dmitri împotriva Deciziei Curții de Apel Chișinău din 8 decembrie 2014] al contractului de asistență juridică nr. 70 din 12 octombrie 2012, conform actului de executare a serviciilor pe contractul de asistență juridică din 9 aprilie 2015 și facturii seria WA nr. 0679521.

Instanța de fond a reținut că reclamanta a achitat în calitate de onorariu de succes în suma de 568 477,98 lei și onorariu pentru lucrul efectiv prestat în baza calcului orelor de lucru (onorariu orar) suma de 85 056, 45 lei, 45 de ore.

Instanța a relatat că obligațiile avocatului în cazul reprezentării în instanța de judecată comportă particularitățile unor obligații de diligență și nu de rezultat, dat fiind faptul că conform Codului deontologic al avocatului, este interzis ca avocatul să facă careva promisiuni cu privire la rezultatul sarcinii preluată.

Astfel, în temeiul pct. 18 din Recomandarea Uniunii Avocaților aprobată de Consiliul Uniunii Avocaților prin Decizia nr. 2 din 30 martie 2012, cheltuielile care vor fi suportate de client după emiterea hotărârii instanței sau care au fost determinate de succesul obținut, de regulă, nu sunt adjuocate de instanțe.

Cu referire la cheltuielile de judecată în mărime de 85 056,45 lei cu titlu de onorarii orare pentru 45 ore lucrate instanța a reținut că onorariul fixat între "Coliseum Palace" și avocatul Ciofu Vitalie prin prisma art. 64 alin. (6) din Statutul profesiei de avocat, practicii judiciare relevante a Curții Supreme de Justiție cât și a CtEDO, suma de 85 056,45 lei în calitate de onorariu orar pentru 45 ore este nerezonabilă ca mărime.

Instanța a considerat că volumul de lucru pentru participarea în instanța de fond și de apel este apreciat ca unul mediu și nu unul exagerat; participarea în cadrul unui proces ce ține de rezoluțiunea unui contract de investiții nu constituie o cauză cu o dificultate ridicată, judecarea cauzei a avut loc într-un interval de timp de 3 ani și respectiv avocatului nu i-au fost create careva impedimente de participare în alte dosare, în scopul reprezentării reclamantului nu au fost atrași careva experți sau specialiști, constrângeri de timp pe parcursul examinării cauzei nu au fost depistate, respectiv avocatul a avut posibilitatea să activeze într-un regim normal.

Respectiv, suma de 85 056,45 de lei percepută cu titlu de onorariu de avocat (orar) pentru judecarea în toate instanțele de judecată fiind unul nepotrivit de mare în raport de obiectul cauzei, și complexitatea procesului, iar suma de 15 000 lei fiind una rezonabilă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 13 august 2021, SRL "Coliseum Palace" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iulie 2021, solicitând admiterea apelului, modificarea hotărârii instanței de fond, cu încasarea integrală a cheltuielilor de judecată solicitate prin cererea de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2022, s-a respins apelul declarat de SRL "Coliseum Palace" și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iulie 2021.

La 16 mai 2022, SRL "Coliseum Palace" a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2021 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, în partea respingerii acțiunii și emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivare a invocat că instanța de apel neîntemeiat a admis parțial acțiunea. Suma solicitată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică nu este una exagerată și corespunde volumului de lucru a avocatului în cadrul instanței de fond și apel.

Examinând cauza instanța de apel a ignorat Recomandările Uniunii Avocaților privind aplicarea ratei de 50/60 euro per oră, care este un rezonabilă și acceptată de către CtEDO.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare au încălcat și a aplicat eronat normele de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și prin interpretarea eronată a legii. Aplicarea eronată a legii rezida din stabilirea incorectă a esenței și circumstanțelor de fapt ale speței, care a dus de o parte la interpretarea eronată a legii.

Cu referire la termenul de depunere a recursurilor instanța reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 25 ianuarie 2022.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Instanța de apel a comunicat reprezentantului recurentului decizia motivată la 15 martie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.190).

Prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 41 din 24 februarie 2022, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

La 02 martie 2022, a fost emisă Dispoziția nr. 5 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care la pct. 5.1.2 a prevăzut că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare la data intrării în vigoare a dispoziției, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Prin Dispoziția Comisiei Situații Excepționale nr.13 din 31 martie 2022, termenele de exercitare a căilor de atac întrerupte prin Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, au fost substituite cu noi termene, de aceeași durată, care au început a curge de la 04 aprilie 2022,

Astfel, termenul de prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă a început a curge de la data de 04 aprilie 2022.

Respectiv, cererea de recurs declarată la 16 mai 2022, este depusă în termen.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 26 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d.203).

Până la data examinării recursului, intimatul referință nu a depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Coliseum Palace", nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată "Coliseum Palace".

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Victor Burduh